

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

بحثمان در امر سابع بود ، شیخ انصاری (ره) فرمودند : « السابع : لو كان التالف المبيع فاسداً قيمياً فقد حُكِيَ الإِتِّفَاقُ عَلَى كونه مضموناً بالقيمة » که قبلاً معیار و ملاک در هر کدام از منلی و قیمی به عرضتان رسید .

عرض کردیم که هر مالی دارای چند مرتبه و هویت می باشد ؛ اول هویت شخصی ، دوم هویت صنفیه (نوعیه) و سوم هویت مالیه ، وقتی که عقد فاسد شد کسی که مبيع را به عقد فاسد قبض کرده اولاً موظف است که هویت شخصی را در نظر بگیرد و خود شخص و عین مال را به صاحبش (بایع) برگرداند و اما اگر عین مال تلف شد در مرحله بعد باید هویت صنفیه را در نظر بگیرد و مثل مال مقبوض که تلف شده را به صاحبش برگرداند و اگر این هم فراهم نشد در مرتبه سوم باید هویت مالیه را در نظر بگیرد و قیمت آن را به صاحبش برگرداند و بحث ما نیز فعلاً در همین قسم سوم و در این است که در قیمیات شخص ضامن قیمت آنها می باشد .

خوب و اما بحثهای فراوانی در اینجا وجود دارد من جمله اینکه شخص ضامن قیمت چه وقتی را باید بپردازد؟ آیا قیمت يوم القبض والغصب والأخذ را باید بپردازد یا قیمت يوم التلف و یا قیمت يوم الأداء را باید بپردازد؟ که این می شود سه قول و اما قول چهارم اینکه أعلى القيم من حين القبض إلى يوم التلف را باید بپردازد و قول پنجم اینکه أعلى القيم من يوم القبض إلى يوم

الأداء را باید بپردازد ، این پنج قول در مسئله وجود داشت که به عرضتان رسید .

حالا ما برای روشن تر شدن و استحضار بیشتر شما آدرس مسئله مورد بحثمان در کتاب مفتاح الكرامة تألیف سید جواد عاملی که شرح بر قواعد علامه هست را خدمتتان عرض می کنیم که کتاب بسیار عالی و نفیسی می باشد ، بحث ما در جلد ۱۸ مفتاح الكرامة ص ۱۴۶ ذکر شده .

علامه در قواعد دو قول را ذکر کرده و فرموده : « و غیر المثلی یضمن بالقيمة يوم الغصب على رأی و أرفع القيم من حين الغصب إلى حين التلف على رأی » ، اما صاحب مفتاح الكرامة در شرح کلام علامه اقوال دیگری را با ذکر صاحبان اقوال و أدله آنها ذکر کرده و سپس خود ایشان نیز اظهار نظر کرده و اقوال را با دلیل رد و یا قبول کرده ، صاحب مفتاح الكرامة ۵ قول را ذکر کرده ؛ اول اینکه قیمت يوم الغصب میزان است ، دوم اینکه قیمت يوم التلف میزان است ، سوم اینکه قیمت يوم الأداء میزان است ، چهارم اینکه أرفع القيم من حين الغصب إلى يوم التلف میزان است و پنجم اینکه أرفع القيم من حين الغصب إلى يوم الأداء والرد میزان است و بعد ایشان صاحبان هر کدام از اقوال مذکور و أدله آنها را نیز ذکر کرده مورد بررسی قرار داده ، که مراجعه کنید و این مطالب را مطالعه کنید تا إن شاء الله فردا بحث را ادامه بدهیم ...

والحمد لله رب العالمين و صلى الله على

محمد وآله الطاهرين